

confluència dels barrancs del Malafi i Castell-de-Castells cap a Benigembla) diu que el *Llano de Petracos* és una llegua més amunt de Benigembla; tres lleües més avall hi ha Xaló i 2 més fins a mar. En total, doncs, és 26 k. OSO. de Dénia. Jo vaig registrar *petrákos* com una pda. del te. de Castell-de-Castells (xxxiv, 160,5). M.Gadea: «El Pla de *Petracos* prop de Benigembla» (*T. del Xè i*, 115). S.Guarner, el localiza a Famorc (*Introd.* 118 i 119); i Fig. Pacheco (*GGRV*, p. 69): «travessat pel riu Xaló». Localitzacions totes, que vénen a coincidir: perquè Famorc és prop de les fonts de Xaló... Però sembla que hi ha un altre homònim en:

2) *Cantal de Petrákos* que vaig anotar a Benissa (xxxiv, 93, 4), car Benissa és uns 15 k. a l'E. de Benigembla, i prop de 20, per tant, de l'(I). També diferent un poc la naturalesa dels llocs: ací un penyal, allí un pla, si bé pedregós.

3) Més llunyà: Pla de *Petrákos* a la Ribera del Xúquer, anotat a l'enq. de Rafelguaraf (Ribera Alta, xxxi, 161.17, cap a la fi de l'enq. després del pla de Paquets, cap al Pinar dels Frases. Aquí, doncs, també un Pla com (I), i ben cert, pedregós igual que aquest i fins rocós com (2).

ETIM. Com que és nom romànic, certament mossàrab i no àrab (com ja ho proven la *p-* i la *-o-*); i essent racional, per naturalesa dels llocs, que vingui de *PETRA* 'pedra, roca', només falta l'explicació de la terminació; i n'hi ha una que s'imposa per si sola, sense més entrebanc que la posició de l'accent: *PLANUM PETRÍCOSUM* 'pla ple de pedres i rocs', *CANTUS PETRICOSUS* 'penyal a manera de gran roca'. No cal recordar que *PETRICOSUS* és adjectiu romànic comú, i format amb l'ante-sufix *-IC-* que fa un paper molt gran en la formació de derivats toponímics i apel·latius de la nostra zona hispànica: *Pedreguer* poble situat entre Dénia i Xaló (mateixa rogalia que (I) però riu avall, cat. *pedregar*, cast. *pedregal*, 'terreny rublert de pedres'. *Petreqâl* nom d'un antic *carmen* de Granada (Simonet. *Glos.*); «abrótano» en l'Anònim Sevillà de 1100: murc. i andal. *pelagartar* < *pregatal* < *pedregal* (DCEC III, 781 b42ss.)¹

Es veu que el mossàr. **petreqós* **PETRICOSUS*, pron. amb *ʔ* pels moros, trobant-se la *e* entre *t*, *r*, *q*, (lletres solars) i per tant amb *ʔ* molt oberta, marcada, doncs, amb àl·l de prolongació *petráqós*, traslladà l'accent a la vocal penúltima, segons la regla accentual de l'àrab vulgar hispànic: d'ací, doncs, *Petrákos*.

Descartem altres pistes concebibles. Res a veure un *Potrós*, esmentat per Yaqut, amb el qual Ribera temptejaba relacionar un raval d'Issa *al-Pitrausí*, situat a Dénia cap a la porta d'Ondara (tot això molt lluny de Petracos), encara que per certs malentesos de Chabàs, i agreujats per SSiv. 34, el vagi situar cap a Laguar (però Laguar ja no és vora el Xaló, sinó prop del riu Girona, que corre més al Nord, de la

banda de Pego) (quelcom d'això veurem a l'art. *Poltries* infra). No hi ha aquí un sufix *-AUCO-* o *-AUCIO-*, com haurien pogut conjecturar els qui ho relacionaven amb *Pedroches*; és un sufix cèltic, i és desencaminat cercar celtismes a la Marina o al Xúquer valencians; altrament una formació cèltica hauria de ser amb *PETRU* o *PETRO-* 'nombre 4' (cf. *Petrucorii*, *Petronius*), mai *PETRA-*. Res a veure tampoc amb els *PETRAUKIO-*, que han donat el mossàrab cordovès *Pedroches*, menys encara amb l'aranès *despatracà-se* 'desballestar-se' (cf. *PVArGc.*) ni encara menys, amb els seus padrins cat. *patac* i *parrac* (*DECat.*).

Hi adjuntem en apèndix altres NLL mossàrabs, amb els quals ja hi ha alguna afinitat, més o menys pròxima. Segons el *Rept.* de Mallorca, hi havia una alqueria *Alpotrocugul* o *Aputruggel* de 4 jovades (que deuen ser grafies un poc corruptes per *Alpotrocugèll*): aquí deu haver-hi un diminutiu del nostre *Petraqós* < *petrakošèl*, *-šèl* (vegeu infra l'art. *Pótries*).

El Petriqui (pron. *petríki*) pda. de Gorga (xxxiii, 155.7), deu venir de *petriqí* adj. nisba de *petriq* 'patrici o patriarca' (supra). *El Petrí* pda. del Perelló de l'Albufera (xxxii, 20.4): d'un adj. nisba *petrí* 'pedreny, rocós'; i del mateix origen *El pètre* pda. d'Atzeneta d'Albaida (xxxii, 132.11), amb el retrocés vulgar de l'accent a la síl·laba penúltima tancada.

Del deriv. purament romànic *PETROSUS*: *Petrosa* (pron. *petróza*), pda. extensa te. Benilloba (xxxv, 43.24): lloc que ja no és gaire lluny de *Petracos* de l'alt Xaló. I, en dim.: *La Patrosella*, te. Torís (xxx, 152.5); homòleg del mall. *Petruixella* (te. Lluc, xlii, 10, 20) que hem estudiat en el vol. I, s.v.

¹ Parònims coincidents, d'altre significat, origen i naturalesa són *patriq* «*patriarca, prelado*» (*PAlc.*), pl. *patáriq* (Dozy, *Suppl.* I, 94b), però la seva infl. pogué afegir-s'hi cumulativament. Ni això és gaire probable pel que fa a NPP pre-romans com *Petraiocua* (Albertos, *Hom. Tovar* 1972, p. 42.455).

Petre, Petrosa, -osella, V. Petracos

PETRER

Poble del Migjorn valencià, ribera de Vinalopó, entre Alacant, Biar i Monòver.

PRON. *petrér* a Alacant i rogalia, J.G.M., 1935 (A.M.Alcover, *B DLC* IV, 209). Id. en l'enq. que hi vaig fer, 1963 (xxxvi, 32-45).

MENCIONS ANT. Cròn. de Jaume I, preparant la conquesta de Múrcia: «anam a Elda i enviam un misatge a *Petrer*, que En Joffre havia perdut --- e vengren 2 dels veyls a Nós --- e parlam ab ells que